

Legea Privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2008/96/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind gestionarea siguranței infrastructurii rutiere, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 319 din 29 noiembrie 2008, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/1936 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2019.

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul și scopul legii

(1) Prezenta lege stabilește cadrul instituțional și modul de gestionare a siguranței circulației în cadrul infrastructurii rutiere prin următoarele proceduri:

- a) evaluarea de impact asupra siguranței rutiere;
- b) auditul în domeniul siguranței rutiere;
- c) inspecțiile în domeniul siguranței rutiere;
- d) clasificarea siguranței rețelei rutiere.

(2) Prezenta lege se aplică drumurilor care fac parte din rețeaua rutieră transeuropeană și drumurilor publice naționale și locale de interes raional (municipal), incluse în lista aprobată de Guvern, indiferent dacă acestea se află în faza de proiectare, de construcție sau de exploatare.

(3) Scopul prezentei legi constă în asigurarea și creșterea gradului de siguranță a circulației pe drumurile publice, prevenirea pierderii de vieți și a vătămării integrității corporale a persoanelor, diminuarea gravității accidentelor în traficul rutier, precum și prevenirea pagubelor materiale produse în urma accidentelor în traficul rutier.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:

audit în domeniul siguranței rutiere – verificare independentă, detaliată, sistematică și tehnică, din punctul de vedere al siguranței rutiere, a caracteristicilor de proiectare ale unui proiect de infrastructură rutieră, efectuată la toate etapele – de la planificare și

până la începerea exploatării;

auditor de siguranță rutieră – titular al unui certificat de competență profesională, care efectuează auditul în domeniul siguranței rutiere și inspecțiile în domeniul siguranței rutiere, în condițiile prezentei legi;

clasificarea siguranței rețelei rutiere – metodă utilizată pentru identificarea, analizarea și clasificarea secțiunilor rețelei rutiere existente în funcție de potențialul îmbunătățirii siguranței rutiere și al reducerii costurilor legate de accidente;

clasificarea tronsoanelor cu o concentrație mare de accidente – metodă utilizată pentru identificarea, analizarea și clasificarea tronsoanelor rețelei rutiere care au fost în exploatare mai mult de 3 ani și pe care s-a înregistrat un număr mare de accidente soldate cu decesul unei sau al mai multor persoane, în raport proporțional cu fluxul de trafic;

evaluarea de impact asupra siguranței rutiere – analiză comparativă strategică a impactului unei noi căi rutiere sau al unei modificări substanțiale a rețelei rutiere existente asupra gradului de siguranță a rețelei rutiere;

inspecție periodică în domeniul siguranței rutiere – control periodic ordinar al caracteristicilor și defectelor care necesită lucrări de întreținere din motive de siguranță;

inspecție specifică în domeniul siguranței rutiere – investigație specifică, bazată pe inspectarea la fața locului a unui drum sau a unui tronson de drum existent, pentru identificarea condițiilor periculoase, a defectelor și problemelor care sporesc riscul de accidente și de vătămări.

Capitolul II. AUTORITATEA ADMINISTRATIVĂ RESPONSABILĂ DE GESTIONAREA SIGURANȚEI INFRASTRUCTURII RUTIERE

Articolul 3. Autoritatea administrativă responsabilă de gestionarea siguranței infrastructurii rutiere

(1) Guvernul desemnează autoritatea administrativă responsabilă de gestionarea siguranței infrastructurii rutiere (în continuare – autoritate competentă).

(2) Modul de organizare și funcționare a autorității competente este stabilit de Guvern.

Articolul 4. Atribuțiile autorității competente

(1) Autoritatea competentă exercită următoarele atribuții:

a) efectuează inspecții în domeniul siguranței rutiere;

- b) participă, pe plan național și internațional, în cadrul unor activități specifice domeniului gestionării siguranței infrastructurii rutiere;
 - c) colaborează cu alte organisme și instituții, inclusiv internaționale, care desfășoară activități în domeniul siguranței infrastructurii rutiere;
 - d) încheie contracte de prestări servicii cu administratorul drumului în vederea efectuării inspecției periodice în domeniul siguranței rutiere;
 - e) elaborează proiecte privind norme, standarde și ghiduri tehnice în domeniul siguranței infrastructurii rutiere, în conformitate cu reglementările la nivel european și internațional;
 - f) calculează costul social mediu al unui accident rutier soldat cu decesul unei sau al mai multor persoane și costul social mediu al unui accident rutier soldat cu traumatizarea gravă a unei sau a mai multor persoane;
 - g) asigură întocmirea unui raport pentru fiecare accident rutier soldat cu decesul unei sau al mai multor persoane survenit pe drumurile publice naționale și locale;
 - h) asigură clasificarea siguranței rețelei rutiere;
 - i) elaborează analize și prognoze în baza rapoartelor de audit în domeniul siguranței rutiere sau a rapoartelor inspecțiilor în domeniul siguranței rutiere sub aspectul îmbunătățirii sau al înrăutățirii situației, în conformitate cu bunele practici, și le prezintă anual în cadrul ședinței Consiliului Național pentru Securitatea Circulației Rutiere, cu publicarea acestora pe pagina web oficială a autorității;
 - j) monitorizează evoluția fiecărui sector sau secțiune de concentrare a accidentelor rutiere pe drumurile publice și arhivează istoricul gestionării siguranței infrastructurii rutiere;
 - k) monitorizează și ține evidența procedurilor de audit în domeniul siguranței rutiere;
 - l) arbitrează dezacordurile dintre administratorul drumului și auditorul de siguranță rutieră;
 - m) ține evidența auditorilor de siguranță rutieră și a rezultatelor activității acestora.
- (2) Autoritatea competentă exercită și alte atribuții stabilite de Guvern.

Capitolul III. AUDITORUL DE SIGURANȚĂ RUTIERĂ

Articolul 5. Auditorul de siguranță rutieră

(1) Auditorul de siguranță rutieră trebuie să urmeze un program de formare profesională inițială, la finalizarea căruia i se eliberează un certificat de competență profesională. După eliberarea certificatului respectiv, auditorul de siguranță rutieră participă, cel puțin o dată la 5 ani, la cursuri de formare continuă.

(2) Formarea profesională inițială și cea continuă în domeniul siguranței rutiere se realizează în baza programelor acreditate sau autorizate provizoriu de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare ori de către alte agenții de evaluare a calității, înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității.

(3) Pentru obținerea certificatului de competență profesională indicat la alin. (1), persoana trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) fie deține act de studii superioare de licență la una dintre specialitățile „Căi ferate, drumuri, poduri” sau „Ingineria și tehnologia transportului auto” și posedă experiență profesională de cel puțin 5 ani în domeniile respective, fie deține act de studii superioare la altă specialitate și posedă experiență profesională de cel puțin 5 ani în domeniul siguranței traficului rutier și/sau al analizei accidentelor rutiere;

b) a urmat cursurile de formare profesională inițială și cea continuă conform alin. (2).

(4) Auditorul de siguranță rutieră care a urmat programul de formare profesională în domeniu și deține act de studii sau certificat de calificare, eliberat de autoritățile unui stat membru al Uniunii Europene, ale unui stat membru al Spațiului Economic European sau ale Confederației Elvețiene, îl poate autentifica, recunoaște și echivala, în conformitate cu cerințele naționale și internaționale, prin emiterea unui certificat de recunoaștere și echivalare de către autoritatea națională respectivă.

(5) Drepturile și obligațiile auditorului de siguranță rutieră se aprobă de Guvern.

Articolul 6. Independența activității auditorului de siguranță rutieră

(1) În activitatea sa, auditorul de siguranță rutieră este independent în raport cu administratorul drumului și cu proiectanții.

(2) Se consideră afectată independența activității auditorului de siguranță rutieră în raport cu administratorul drumului și cu proiectanții în cazul în care:

a) auditorul de siguranță rutieră este rudă până la al doilea grad inclusiv cu administratorul drumului sau cu unul dintre proiectanți ori un angajat al auditorului respectiv are relații contractuale sau este angajat al uneia dintre părți;

b) auditorul de siguranță rutieră este rudă până la al doilea grad inclusiv cu administratorul drumului sau cu unul dintre proiectanți ori un angajat al auditorului respectiv este acționar sau deține părți sociale la una dintre părți;

- c) auditorul de siguranță rutieră este rudă până la al doilea grad inclusiv cu administratorul drumului sau cu unul dintre proiectanți ori un angajat al auditorului respectiv este membru în organele de conducere ale uneia dintre părți;
- d) auditorul de siguranță rutieră a fost implicat în procesul de proiectare;
- e) auditorul de siguranță rutieră a fost angajat al uneia dintre părți pe parcursul ultimelor 12 luni.

Capitolul IV. PROCEDURILE DE GESTIONARE A SIGURANȚEI INFRASTRUCTURII RUTIERE

Articolul 7. Evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și auditul în domeniul siguranței rutiere

(1) Evaluarea de impact asupra siguranței rutiere este parte integrantă a studiului de fezabilitate sau, după caz, a studiului de fezabilitate al unui proiect de infrastructură rutieră care urmează a fi construit sau modificat substanțial.

(2) În sensul alin. (1), se consideră modificare substanțială modernizarea sau reabilitarea care impune schimbarea unor elemente geometrice ale drumului după cum urmează:

- a) în plan orizontal: aliniamente, curbe, respectiv raze ale acestora;
- b) în profil longitudinal: declivități, curbe verticale pentru racordarea declivităților succesive, respectiv raze ale acestora, pas de proiectare;
- c) în profil transversal: lățimi ale elementelor componente ale drumurilor în aliniamente, supralărgire în curbe a platformei și a părții carosabile ale drumurilor, pante transversale, modificarea taluzurilor;
- d) schimbări aduse proiectului de organizare a circulației rutiere.

(3) Auditul în domeniul siguranței rutiere este parte integrantă a procesului de concepere și proiectare a infrastructurii rutiere în cadrul următoarelor etape:

- a) studiul de fezabilitate al proiectului de infrastructură rutieră, până la verificarea proiectului de construcție a drumului public;
- b) proiectul tehnic sau detaliile de execuție, până la verificarea proiectului de construcție a drumului public;
- c) perioada de un an de la recepția la terminarea lucrărilor.

(4) În procesul evaluării de impact asupra siguranței rutiere și cel al auditului în domeniul siguranței rutiere sunt implicate următoarele părți:

a) autoritatea competentă;

b) auditorul/auditorii de siguranță rutieră;

c) comanditarul auditului în domeniul siguranței rutiere sau al evaluării de impact asupra siguranței rutiere;

d) proiectantul sau, după caz, proiectanții.

(5) Comanditarul auditului în domeniul siguranței rutiere sau al evaluării de impact asupra siguranței rutiere poate fi administratorul drumului sau investitorul.

(6) Identificarea și desemnarea auditorilor de siguranță rutieră se efectuează de către comanditarul auditului în domeniul siguranței rutiere, în conformitate cu Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice.

(7) Evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și auditul în domeniul siguranței rutiere sunt efectuate de către auditorul/auditorii de siguranță rutieră.

(8) În procesul evaluării de impact asupra siguranței rutiere și cel al auditului în domeniul siguranței rutiere trebuie să fie implicat cel puțin un auditor de siguranță rutieră, cetățean al Republicii Moldova, titular al certificatului de competență profesională.

(9) Procedurile evaluării de impact asupra siguranței rutiere și procedurile de efectuare a auditului în domeniul siguranței rutiere sunt aprobate de Guvern.

Articolul 8. Raportul evaluării de impact asupra siguranței rutiere și raportul de audit în domeniul siguranței rutiere

(1) Rezultatele evaluării de impact asupra siguranței rutiere și cele ale auditului în domeniul siguranței rutiere sunt reflectate în rapoarte, în care sunt cuprinse și eventualele deficiențe de siguranță rutieră constatate, precum și recomandările privind remedierea acestora.

(2) Forma și conținutul raportului evaluării de impact asupra siguranței rutiere și cele ale raportului de audit în domeniul siguranței rutiere sunt aprobate de Guvern.

(3) Raportul evaluării de impact asupra siguranței rutiere și raportul de audit în domeniul siguranței rutiere au caracter de recomandare.

Articolul 9. Clasificarea siguranței rețelei rutiere

(1) Identificarea și clasificarea tronsoanelor cu o concentrație mare de accidente se efectuează în baza datelor disponibile din Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al accidentelor rutiere”.

(2) Pe tronsoanele rutiere cu o concentrație mare de accidente rutiere trebuie să fie efectuate inspecții specifice de siguranță rutieră.

(3) Clasificarea siguranței rețelei rutiere se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la clasificarea siguranței rețelei rutiere, aprobat de Guvern.

Articolul 10. Inspecțiile în domeniul siguranței rutiere

(1) Inspecțiile în domeniul siguranței rutiere sunt efectuate de către echipe de angajați din cadrul autorității competente.

(2) Raporturile juridice dintre autoritatea competentă și administratorul drumului se stabilesc prin contract, având la bază drepturile și obligațiile prevăzute în Regulamentul cu privire la inspecțiile în domeniul siguranței rutiere, aprobat de Guvern.

(3) Inspecțiile periodice în domeniul siguranței rutiere se efectuează obligatoriu pentru fiecare drum public al rețelei rutiere indicat la art.1 alin.(2), cel puțin o dată la 5 ani, în conformitate cu procedura prevăzută de Regulamentul cu privire la inspecțiile în domeniul siguranței rutiere.

(4) Inspecțiile specifice în domeniul siguranței rutiere se efectuează pe tronsoanele cu o concentrație mare de accidente rutiere și după fiecare accident rutier soldat cu decesul unei sau al mai multor persoane, în conformitate cu procedura prevăzută de Regulamentul cu privire la inspecțiile în domeniul siguranței rutiere.

(5) Echipa de inspecție în domeniul siguranței rutiere va avea în componența sa cel puțin un auditor de siguranță rutieră, titular al certificatului de competență profesională, care va fi și conducătorul echipei.

(6) În cadrul inspecțiilor în domeniul siguranței rutiere pot fi implicați atât angajați ai administratorului drumului, cât și cei ai subdiviziunilor specializate cu competențe în domeniul asigurării dirijării, supravegherii și controlului traficului rutier ale Ministerului Afacerilor Interne.

Articolul 11. Raportul inspecției în domeniul siguranței rutiere

(1) Rapoartele elaborate în urma inspecțiilor periodice și specifice în domeniul siguranței rutiere cuprind și eventualele deficiențe de siguranță rutieră, precum și recomandările privind remedierea acestora în termen scurt, mediu și lung.

(2) Forma și conținutul rapoartelor inspecțiilor în domeniul siguranței rutiere sunt aprobate de Guvern.

(3) Administratorul drumului elaborează periodic planuri de măsuri, concepute în funcție de priorități, bazate pe riscurile identificate și analizele de cost-beneficiu, pentru a monitoriza punerea în aplicare a măsurilor de remediere stabilite.

(4) Rapoartele inspecțiilor în domeniul siguranței rutiere sunt arhivate în istoricul drumului public/sectorului de drum public (cartea tehnică), efectuându-se mențiunile necesare în registrul drumurilor publice, care se iau în considerare la pregătirea următoarei inspecții în domeniul siguranței rutiere.

Articolul 12. Costul social mediu al unui accident rutier

(1) Autoritatea competentă va asigura calcularea costului social mediu al unui accident soldat cu decesul unei sau al mai multor persoane și a costului social mediu al unui accident rutier soldat cu traumatizarea gravă a unei sau a mai multor persoane.

(2) Revizuirea calculului menționat la alin. (1) este efectuată cel puțin o dată la 5 ani.

Capitolul V. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 13. Dispoziții tranzitorii

(1) Operațiunea de audit în domeniul siguranței rutiere și inspecția în domeniul siguranței rutiere sunt obligatorii începând cu data de 1 ianuarie 2025.

(2) Prima inspecție periodică în domeniul siguranței rutiere va fi efectuată în baza unui program elaborat de către autoritatea competentă, în coordonare cu Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere, și aprobat de Guvern, având un termen de implementare de cel mult 5 ani.

Articolul 14. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

c) va aproba:

- regulamentul cu privire la evaluarea de impact asupra siguranței rutiere și auditul în domeniul siguranței rutiere;
 - regulamentul cu privire la inspecțiile în domeniul siguranței rutiere;
 - regulamentul cu privire la clasificarea siguranței rețelei rutiere;
- d) va asigura ajustarea cadrului normativ în vederea implementării normelor CADaS (The Common Accident Data Set);
- e) va desemna autoritatea administrativă responsabilă de gestionarea siguranței infrastructurii rutiere.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021